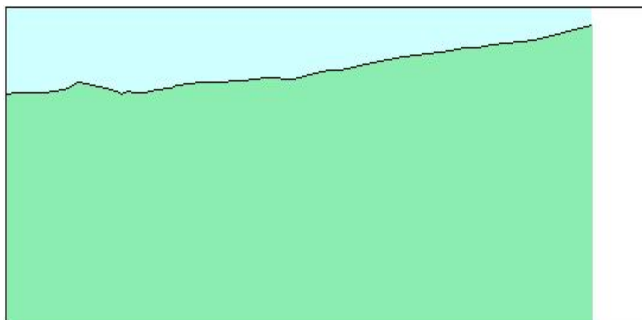
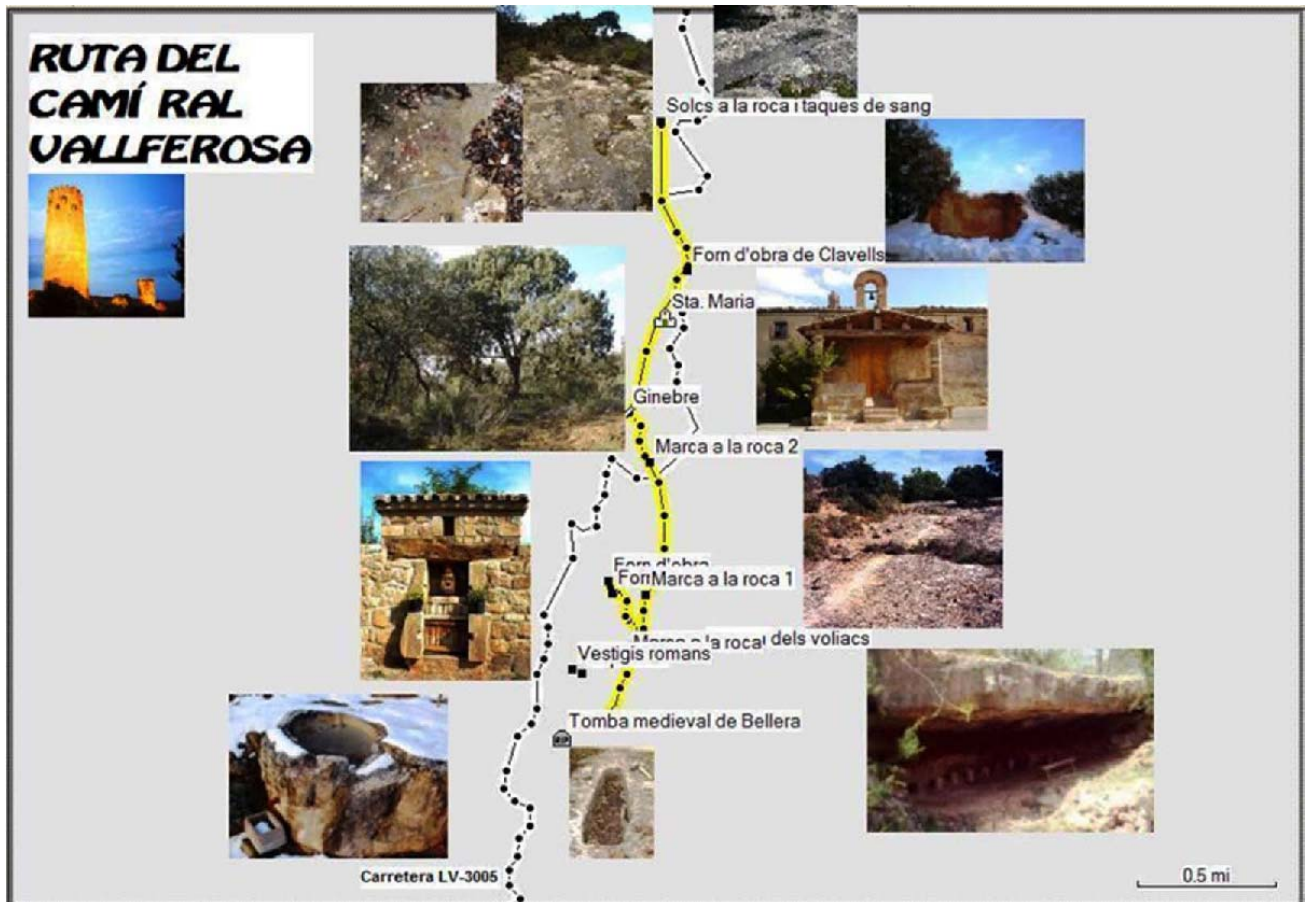

Vallferosa – Camí Ral

Perfil de la ruta del Camí Ral

Distància: 4,5 Km.

Altura màxima: 721 m

Altura mínima: 552 m

El Camí Ral o Reial era la carretera d'abans.

Aquest és un bocí del camí que unia Solsona i Torà; era ja l'accés a Solsona en temps dels romans. De fet, els vestigis romans ja en donen fe. Eren l'últim lloc de descans abans d'arribar a Solsona. Els romans tenien el costum de fer un lloc de descans al llarg dels camins, a una distància de més o menys un dia de camí. Els senyors, a més, podien aprofitar per canviar el cavall per un de més descansat.

El camí ral també s'utilitzava com a camí ramader. La curiositat està en què, a 40 m del camí, els ramats tenien la llibertat de menjar tot el que hi hagués, ja que els trajectes d'anar i tornar de muntanya (o altres) podien durar molts dies.

Casa de Pagès Cal Cristòfol, La Collita i Ca Fustegueras -VALLFEROSA-
Tels. 973 47 33 99 - 608 28 35 71

info@lacollita.com - www.lacollita.com - www.vallferosa.com

La carretera LV-3005 és el camí ral evolucionat. De fet, podem valorar 3 itineraris:

- 1- L'originari. Aquí anomenem camí de ferradura a aquest tipus, ja que la gent anava caminant, amb un ruc i uns pocs a cavall. La trilla o marca és estreta, més o menys com un carreró.
El camí de ferradura ens pot fer entendre, també, el simbolisme del "ruc català"; altres regions utilitzaven els bous, en canvi aquí era el ruc.
- 2- Camí de carro. És estret, però permetia el pas dels carros. A la masia de "La Caseta" van tenir el primer carro d'aquestes contrades, provocant, a més de petites variacions en el traçat originari, un acostament del camí a l'esmentada masia.
- 3- Carretera LV-3005. És fins el moment l'última variació, deguda a l'aparició dels vehicles a motor. Per fer la carretera es va buscar llocs que fossin de bon treballar per als operaris, allà on no hi hagués massa roca, ja que el camí o carretera resultant havia de ser més ample i havia de permetre circular en les dues direccions a la vegada.

En molts indrets el camí s'ha perdut o se n'ha fet camps.

La ruta que hem marcat és l'originaria, això fa que alguns trams estiguin abandonats des de l'aparició dels carros, altres des de l'aparició dels vehicles i d'altres coincideixen amb la carretera LV-3005. Actualment sembla que també es vulgui abandonar aquesta carretera, ja que s'ha fet un accés a Solsona passant per Biosca, trencant tota lògica històrica.

El que més ens pot cridar l'atenció del camí són les marques a la roca produïdes per les persones al caminar i les ferradures dels rucs. Ens podem fer una lleugera idea dels molts segles que es necessiten per poder deixar semblants marques, ja que el nombre d'habitants antigament era molt baix.

Al passar per vora de Fustagueres ens desviarem una mica, per veure una masia habitada, on a més hi ha un antic forn d'oli de ginebre, un cup de vi a la roca, una premsa de pedra, també de vi, i un forn d'obra (ceràmica), i, tot plegat, força ben conservat.

Un lloc curiós és el creuament del ginebre. Solia ser lloc de trobada i el caracteritza un molt antic ginebre de forma atípicament arrodonida més pròpia d'una alzina que d'un ginebre (és un dels més antics i grans d'aquestes contrades).

Més endavant, Santa Maria és l'actual església parroquial de Vallferosa des de la guerra civil.

L'església de Santa Maria creiem que és d'origen romànic.

La rectoria està construïda sobre els fonaments d'un petit monestir.

L'olla de Santa Maria

No sabem per quina guerra els monjos del monestir van haver de marxar a refugiar-se a Ripoll. En marxar van amagar molts diners sota un single i s'endugueren un planell i notes per recordar on estaven amagats.

Els monjos van morir i d'altres companys van trobar els papers, però els van guardar per no saber on buscar, fins que al monestir de Santa Maria hi van pujar a fer un novenari. Un monjo en veure el lloc es va recordar que la descripció dels papers coincidia amb aquell indret. Acabat el novenari, va tornar a Ripoll, va agafar els papers, trobà els diners i se'ls va endur.

Casa de Pagès Cal Cristòfol, La Collita i Ca Fustegueras -VALLFEROSA-

Tels. 973 47 33 99 - 608 28 35 71

info@lacollita.com - www.lacollita.com - www.vallferosa.com

Passat Sta. Maria i coincidint amb l'actual carretera, a mà dreta, també hi ha un altre forn d'obra, en aquest cas de "Clavells".

Per acabar la ruta i abans del camí de "Vilella" hi ha una estesa de codineres amb marques del camí ral. Expliquen que un monjo del monestir de Santa Maria, veient arribar uns malfactors coneguts, arrencà a córrer cap a Solsona i en aquestes codineres el van atrapar i matar. Encara hi ha persones que hi saben veure les taques de la sang que no s'esborren, la qual cosa es va considerar com un miracle. Aquí mateix, l'any 1993, s'hi va trobar dues persones mortes (probablement assassinades). Mai s'ha sabut com hi van aparèixer i per quins motius o qui les va matar. Curiós indret, no?.

Cal emprendre aquesta ruta tenint en compte que hi ha trossos que cal vorejar alguns garriguers, embrossats i que, al no estar marcada, és necessita un GPS o un guia. També caldrà una persona per recollir-nos amb un vehicle al final o tornar enrere.

WAYPOINTS:

Waypoint	Bauma dels voliacs	N41 50.710 E1 26.141	1692 ft
Waypoint	Cup de Vi	N41 50.646 E1 25.642	1728 ft
Waypoint	Forn d'obra	N41 50.937 E1 25.751	1852 ft
Waypoint	Forn d'obra de Clavells	N41 51.916 E1 26.084	2173 ft
Creuament	Ginebre	N41 51.471 E1 25.840	2028 ft
Waypoint	Marca a la roca	N41 50.695 E1 25.837	1839 ft
Waypoint	Marca a la roca 1	N41 50.896 E1 25.912	1905 ft
Waypoint	Marca a la roca 2	N41 51.311 E1 25.928	1968 ft
Waypoint	Mirador de Vallferosa	N41 52.783 E1 26.487	2404 ft
Waypoint	Solcs a la roca i taques de sang	N41 52.381 E1 25.974	2369 ft
Església	Sta. Maria	N41 51.763 E1 25.994	2169 ft
Cementiri	Tomba medieval de Bellera	N41 50.446 E1 25.556	1724 ft
Waypoint	Vestigis romans	N41 50.659 E1 25.600	1786 ft

1 ft = +/- 0,304 metres

1 milla = 1609,344 metres